

Številka: 1011-8/2010-2

Datum: 16. 8. 2010

Urad Vlade RS za komuniciranje
predlagam.vladi@gov.si

ZADEVA: Predlog 914: Zakon o objavi premoženja sindikatov in njihovih zaposlenih

ZVEZA: Vaš dopis z dne 10. 8. 2010

Spoštovani,

na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ste posredovali predlog državljana, da se nemudoma sprejme zakon o popolni in transparentni objavi premoženja in poslovanja sindikatov ter vseh njihovih glavnih zaposlenih. V zvezi z navedeno pobudo, vam posredujemo naslednji odgovor:

Sindikati sodijo med pravne osebe zasebnega prava, ki morajo po Zakonu o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99 in 30/02-ZJF-C) in Zakonu o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95, 9/01, 47/09 in 48/09 (popr.)) organizaciji, pooblaščenim za obdelovanje in objavljanje podatkov, to je Agenciji za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju besedila: AJ PES), vsako leto predložiti letno poročilo. Vendar je treba pri tem poudariti, da ta obveznost ne velja za vse sindikate. Zakon o reprezentativnosti sindikatov (Uradni list RS, št. 13/93; v nadaljevanju besedila: ZRSin), ki pri nas ureja področje sindikatov, določa način pridobitve lastnosti pravne osebe in reprezentativnosti sindikatov. Tako je v prvem odstavku 2. člena določeno, da sindikat postane pravna oseba z dnem izdaje odločbe o hrambi statuta oziroma drugega temeljnega akta. Na podlagi odločbe o hrambi statuta, ki ga izda pristojni upravni organ, sindikat pridobi lastnost pravne osebe in se vpiše v evidenco statutov sindikatov. Vendar je treba poudariti, da izdaja odločbe o hrambi statuta in vpis sindikata v evidenco statutov sindikatov ni pogoj za obstoj sindikata. Odločba daje sindikatu le možnost, da lahko posluje v pravnem prometu in da lahko tudi odpre svoj račun. Nobena zakonska določba pa ne zavezuje sindikatov, da morajo imeti svoje lastno poslovanje, tako da niso vsi sindikati zavezani k predložitvi letnih poročil. ZRSin torej daje zgolj pravno podlago za pridobitev lastnosti pravne osebe sindikata in mu s tem omogoči, da posluje v pravnem prometu, medtem ko je samo delovanje, financiranje in poslovanje sindikatov prepuščeno njihovim notranjim pravilom in nikakor ni zakonsko določeno. Taka ureditev je v skladu z mednarodnimi dokumenti in Ustavo Republike Slovenije, ki v 76. členu določa, da je ustanavljanje in delovanje sindikatov ter včlanjevanje vanje svobodno. Navedena določba zagotavlja uresničevanje sindikalne svobode, kar pomeni, da se država ne sme vmešavati v njihovo ustanavljanje, včlanjevanje in tudi samo delovanje, razen, kadar gre za varstvo

Evropska kampanja za varnost pri vzdrževalnih delih
Zdravo delovno okolje:
Dobro za vas. Dobro za posel.

<http://osha.europa.eu/fop/slovenia/sl/EK2010-2011/>

javnega interesa. Zakonske določbe, ki bi posegale v svobodo ustanavljanja in delovanja sindikatov, bi bile v nasprotju z mednarodnimi dokumenti in bi predstavljale poseg v ustavno določeno svobodo delovanja sindikatov.

V zvezi s posredovanim predlogom je treba še poudariti, da Zakon o računovodstvu v prvem odstavku 5. člena določa, da so poslovne knjige javne listine. Vir podatkov za letno poročilo, ki je, v skladu z 21. členom Zakona o računovodstvu, sestavljeno iz bilance stanja, izkaza prihodkov in odhodkov, pojasnil k izkazom in poslovnega poročila, pa so ravno poslovne knjige. Nadalje tretji odstavek 51. člena Zakona o računovodstvu določa, da mora organizacija, pooblaščenca za obdelovanje in objavljane podatkov, podatke iz letnih poročil dati na razpolago vsakomur, ki to zahteva ter mu proti nadomestilu dejanskih stroškov izdati tudi prepis zahtevanih podatkov. Iz navedenega izhaja, da mora AJPES vsakemu, ki to želi, omogočiti vpogled v letna poročila sindikatov. Podatki iz letnih poročil so torej javno dostopni in se z njimi lahko seznanijo tako člani sindikatov, kakor tudi širša javnost, saj ima AJPES zakonsko obveznost, da vsakomur omogoči vpogled v te listine in se tako seznanijo s podatki o poslovanju sindikatov in njihovega premoženja.

Državni zbor Republike Slovenije je v letu 2009 dvakrat prejel v obravnavo pobudo skupine poslank in poslancev za dopolnitev Zakona o reprezentativnosti sindikatov, ki sta se nanašali na oddajo letnih poročil sindikatov oziroma na njihovo javno objavo preko AJPESA. Cilj obeh pobud je bila sprememba zakona z namenom, da se določi obveznost javnega razkritja podatkov o poslovanju in premoženju sindikatov oziroma njihovih letnih poročil. Državni zbor Republike Slovenije nobenega od predlogov ni podprl.

Z lepimi pozdravi,

Peter POGAČAR
GENERALNI DIREKTOR

Pripravila:

Ulrika Dovč